

DUM č. 1 v sadě

12. Fy-3 Průvodce učitele fyziky pro 4. ročník

Autor: Miroslav Kubera

Datum: 19.06.2014

Ročník: 4B

Anotace DUMu: Prezentace si klade za cíl oslovit studenty na začátku ročníku a motivovat je pro studium optiky. Ve své šíři ukazuje předmět studia optiky jako celku, zabíhá do mnoha praktických aplikací a zároveň umožňuje učiteli volit úroveň vysvětlení. Na podrobný rozbor ještě bude čas v dalších hodinách fyziky. Autor předpokládá, že učitel bude ve své hodině předvádět většinu ze zmíněných experimentů (dle vybavení laboratoře). Prezentace může kromě motivace sloužit i jako připomínka pro opakování a doplnění učiva.

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodické pokyny

Prezentace si klade za cíl oslovit studenty na začátku ročníku a motivovat je pro studium optiky. Ve své šíři ukazuje předmět studia optiky jako celku, zabíhá do mnoha praktických aplikací a zároveň umožňuje učitelům volit úroveň vysvětlení. Na podrobný rozbor ještě bude čas v dalších hodinách fyziky.

Autor předpokládá, že učitel bude ve své hodině předvádět většinu ze zmíněných experimentů (dle vybavení laboratoře). Prezentace může kromě motivace sloužit i jako připomínka pro opakování a doplnění učiva.

Obrazové zdroje:

zrcatko_lekarske.jpg
autor Mirek Kubera

mirek_au_palais.jpg
autor Mirek Kubera

odraz_voda.jpg
autor Mirek Kubera

fibre_optique.jpg
<http://www.universfreebox.com/article18506.html>

laser_science.jpg
<http://atominfo.cz/2011/02/vedci-z-yale-vytvorili-temer-dokonalny-antilaser/>

okno_orosene.jpg
autor Mirek Kubera

zrcadlo_vypukle.jpg
autor Mirek Kubera

elmg_spektrum.gif
<http://www.fotografovani.cz/fotopraxe/zakladni-postupy1/vse-o-svetle-1-co-je-to-svetlo-152057cz>

ohyb_svetla_mobil.jpg
archív autora

interferences_couche_mince.jpg
http://www.funsci.com/fun3_fr/coll/coll.htm

raies_reseau.jpg
<http://webapps.fundp.ac.be/didactique/spectro/index.php>

izolepa_mirek.jpg
autor Mirek Kubera

chip_ccd.jpg
autor Mirek Kubera

solarni_elektrarna.jpg
autor Mirek Kubera

solarni_vozik.jpg
autor Mirek Kubera

bohr.jpg
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Niels_Bohr.jpg

Úvod do studia optiky

Mirek Kubera

Čím se zabývá optika?

- vznikem světla
- průchodem světla prostředím
- interakcemi světla s prostředím

Jednotlivé části optiky

□ geometrická optika

- předpokládáme rovnoměrné **přímocharé šíření** světla prostředím o rychlosti $c=3 \cdot 10^8$ m/s (ve vakuu)

□ vlnová optika

- světlo je **elektromagnetická vlna**, pozorujeme odchylky od přímocharého šíření světla

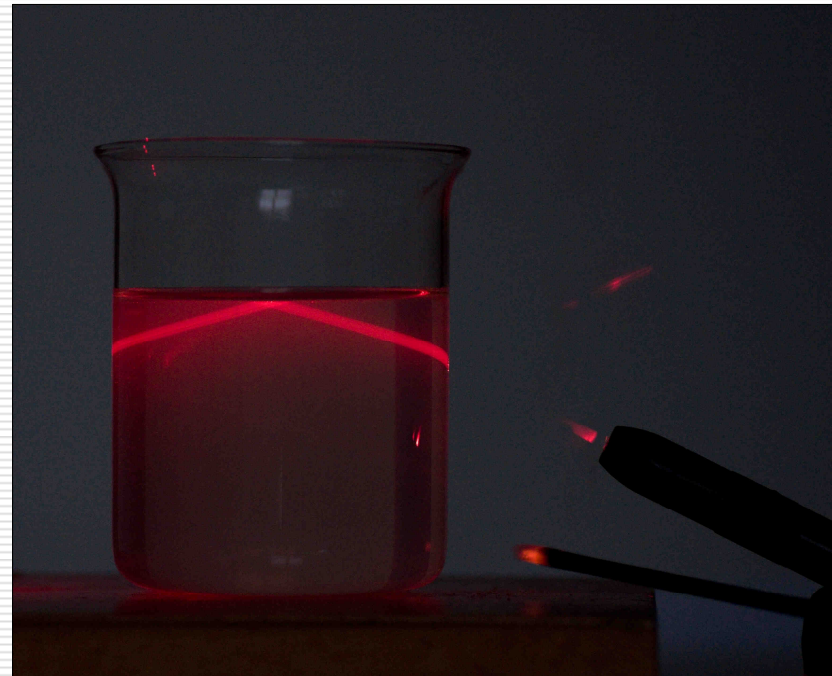
□ částicová optika

- světlo je svazek částic – **fotonů**, které přenášejí energii
-

Geometrická optika

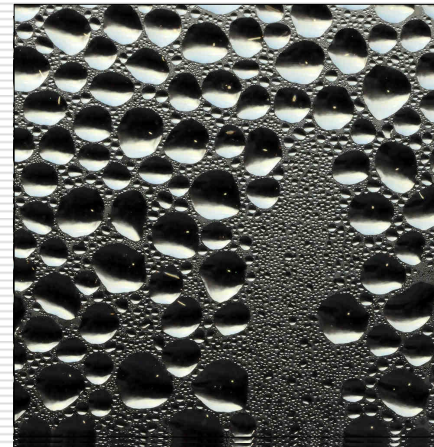
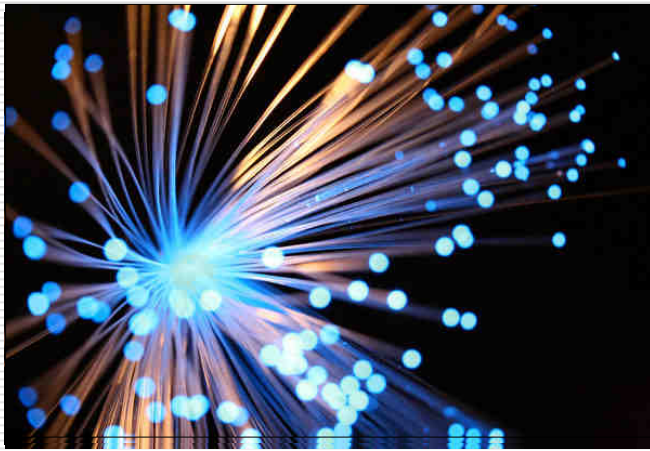
- přímočaré šíření světla
  - experimenty:
    - laserové ukazovátko + kouřová tyčinka (nebo vodní rozprašovač) = zviditelnění trajektorie světla
    - laserové ukazovátko + roztok vody a mléka (2 kapky) = odraz, lom, úplný odraz

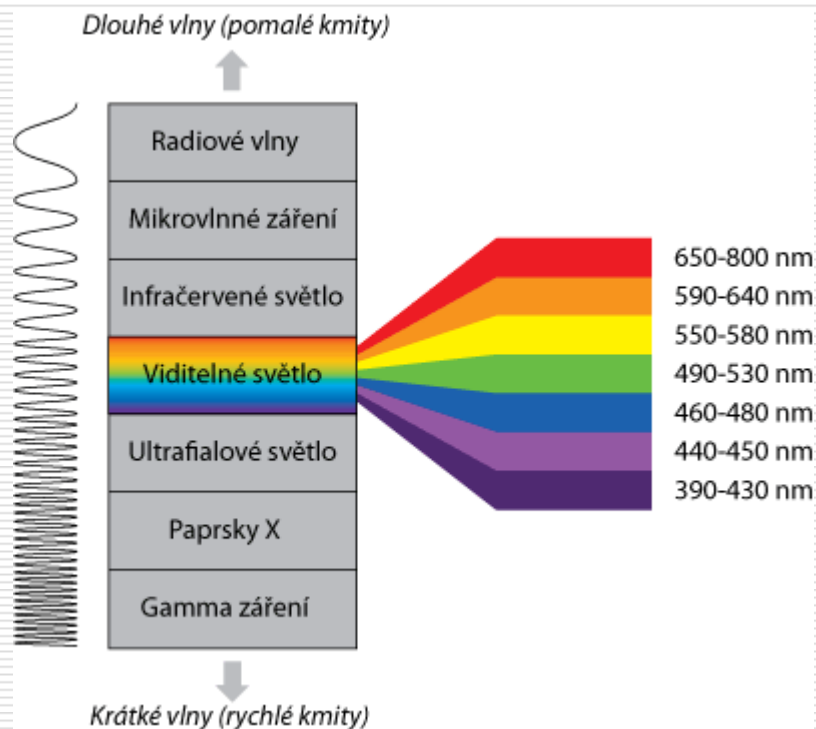
Experimenty – který je který?

Vlnová optika

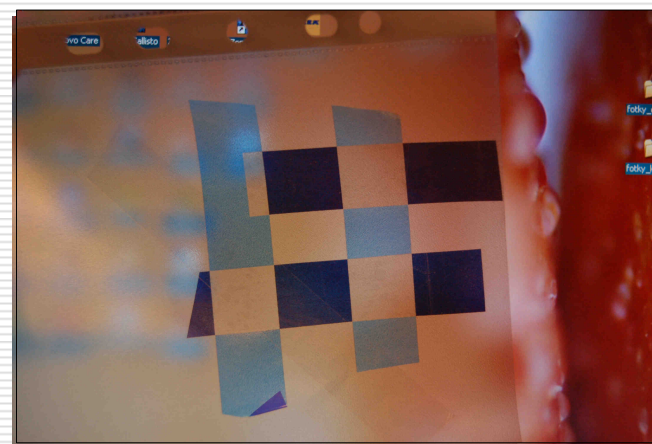
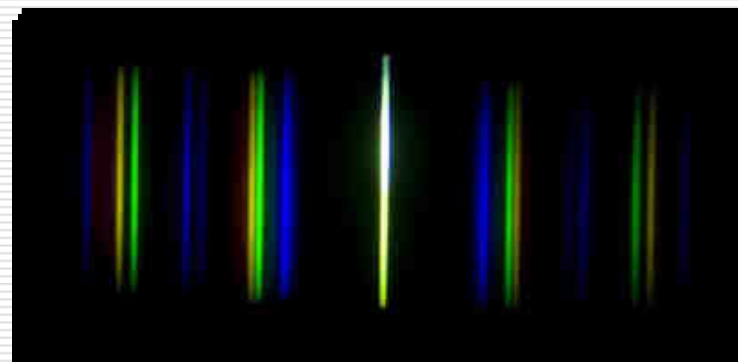
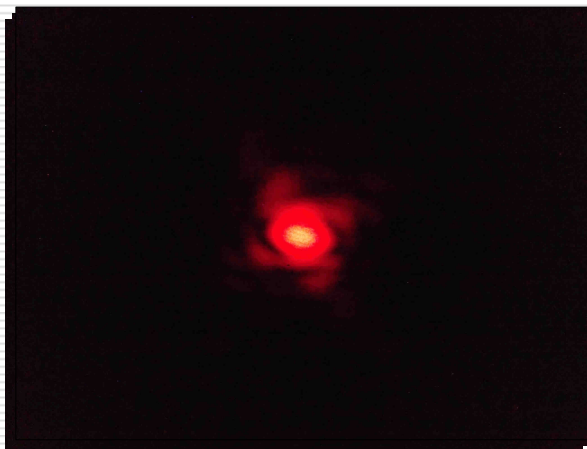

□ světlo je elektromagnetická vlna charakteristické frekvence či vlnové délky (součást elmg. spektra)

- experimenty:
- difrakce (ohyb)
  - interference
  - polarizace

Experimenty – který je který?

Částicová optika

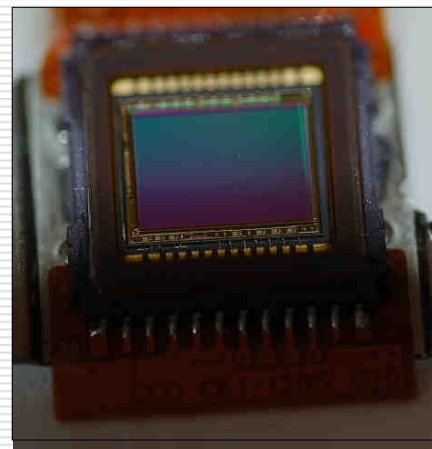
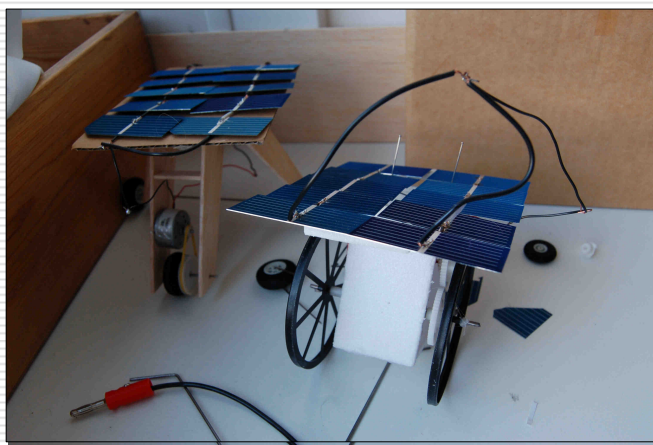
- světlo je proud částic – fotonů (mají nulovou hmotnost a pohybují se rychlostí c , přenášejí energii $E=h \cdot f$)
- čím větší frekvence záření, tím větší přenášená energie
- vlnová délka je nepřímo úměrná frekvenci záření

$$\lambda = \frac{c}{f}$$

- experimenty: Comptonův jev, fotoelektrický jev, čarová spektra atomů
-

Experimenty a aplikace

Závěr

- optika nabízí jedinečné možnosti zkoumání v různých oborech
  - je jenom na nás, co se o ní dozvíme a do jaké hloubky do ní pronikneme
-